

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Dolany, okres Praha - západ

Dolany 24, 278 01 Kralupy nad Vltavou

Identifikátor školy: 600 053 091

Zřizovatel: Obec Dolany, Dolany 95, 278 01 Kralupy nad Vltavou

Školský úřad Praha - západ, Podskalská 19, 120 00 Praha 2

Termín konání inspekce: 9. a 10. únor 2000

Čj.	033 017/00-2712
Signatura	ob4bt105

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, matematika, praktické činnosti

Plánování a příprava výuky

Výuka probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2. Vyučující zpracovali časové tematické plány, ve kterých je rozvrženo učivo do jednotlivých měsíců školního roku. Návaznost učiva každého vyučovacího předmětu sleduje ředitel školy při kontrolní činnosti. Při plánování výuky matematiky druhého ročníku nebyly zohledněny Úpravy a doplňky zvoleného vzdělávacího programu schválené MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. Z učiva tématu Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek nebyla vypuštěna hesla: automatizace násobílek 2, 3, 4, 5 a automatizace dělení v oboru probíraných násobílek. Tím došlo k porušení § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů. Výuka českého jazyka má v prvním ročníku komplexní charakter, ve druhém až čtvrtém ročníku je rozčleněna na jednotlivé specifické složky. V tematickém plánu českého jazyka čtvrtého ročníku není systematicky rozpracováno učivo z oblasti psaní. Do učebního plánu předmětu Praktické činnosti zařadil ředitel školy všech osm uvedených tematických celků. Týdenní časová dotace hodin je v souladu se stanovenou normou v realizovaném vzdělávacím programu. Práce v ročníkových odděleních byla účelně připravena s promyšleným využitím tabule, kde učitelé měli přichystané náměty pro samostatnou práci žáků podle ročníků i schopností. Vyučující přistupovali k žákům podle jejich individuálních možností.

Vzhledem ke zjištěným nedostatkům v plánování, měla tato oblast citelně slabá místa.

Personální, psychohygienické a materiální podmínky výuky

Výuku zabezpečuje ředitel školy, který absolvoval pedagogickou fakultu se zaměřením na druhý stupeň základní školy a učitelka s odbornou i pedagogickou způsobilostí pro první stupeň.

Prostorové podmínky pro vyučování mají velmi dobrou úroveň. Prostředí učeben působí podnětným a pěkným estetickým dojmem. Vyučující respektovali psychohygienické zásady (tělovýchovné chvílky, relaxační činnosti, správné držení těla při psaní a čtení). V průběhu praktických činností byli žáci vedeni k uplatňování zásad bezpečnosti při práci s nůžkami a ke správným hygienickým návykům.

Vybavení didaktickými a audiovizuálními pomůckami je dostačující, počítač umístěný v jedné z učeben využívají žáci pouze k zájmové činnosti. Ve sledovaných hodinách byl využit magnetofon, nástěnné tabule s příklady a mluvnickými jevy, číselná osa, počítadlo, měřítko, karty s příklady, pravidla českého pravopisu. Všichni žáci měli k dispozici učebnice a pracovní sešity. Potřeby a pomůcky potřebné pro praktické činnosti zajistila žákům v převážné většině škola (papíry různých vlastností, namnožené materiály s natisknutými obrázky, lepidlo atd.). Učebny jsou vybaveny starším žákovským a úložným nábytkem, který je pečlivě udržován.

Personální podmínky výuky měly průměrnou, psychohygienické a materiální velmi dobrou úroveň.

Organizace, formy a metody

V hodinách českého jazyka a matematiky byla vyváženě zastoupena přímá práce učitele s žáky

jednoho ročníku a následovně jejich samostatná práce. V průběhu přímé činnosti bylo zařazeno převážně frontální opakování s použitím výše uvedených učebních pomůcek. Při praktickém měření délek si žáci dobře upevňovali teoretické poznatky a učili se spolupracovat ve dvojicích. Pro správné pochopení řešení slovních úloh bylo vhodně užito jejich grafického znázornění. Dostatečný prostor byl věnován času pro hledání alternativních způsobů řešení.

V českém jazyce byli žáci čtvrtého ročníku při samostatné práci vedeni k používání Pravidel českého pravopisu. Využití nástěnného přehledu se vzory podstatných jmen nebylo příliš efektivní. Ve druhém ročníku byl vymezen prostor pro rozvíjení dětské fantazie a tvořivosti. Přes náročné vymezení času pro práci dvou ročníků umístěných v jedné učebně, měli žáci možnost vyjadřovat svoje vlastní názory. Byli vedeni k aplikaci mluvnického učiva při práci s textem básně. Při literární výchově se žáci učili číst plynule s porozuměním a ústně interpretovat hlasitě přečtený text.

Hospitované hodiny praktických činností byly věnovány upevňování pracovních dovedností při práci s papírem - stříhání, nalepování, vystřihování jednoduchých tvarů, sestavování vystřihaných tvarů do celku. V jedné hodině pracovali žáci ve dvou skupinách na společném výrobku, ve druhé si každý jednotlivce vytvářel samostatný výrobek podle vzoru připraveného učitelem. Pracovní tempo odpovídalo individuálním schopnostem žáků.

Organizace, formy a metody práce v hospitovaných hodinách měly velmi dobrou úroveň.

Motivace a hodnocení, interakce a komunikace

Úvodní motivace, při které byli žáci seznámeni s cílem vyučovacích hodin byla vhodně doplněna mezipředmětovými vztahy (prvouka), nebo řízeným rozhovorem o zkušenostech žáků, zopakováním výchozích znalostí, obrázkem, řešení tajenky. Během vyučování byli žáci pozitivně motivováni zařazením herních a soutěživých prvků, písničkou. K průběžnému hodnocení práce používali učitelé často pochvalu. Závěrečnému hodnocení byl vymezen menší časový prostor. Frekvence známek v žákovských knížkách a notýscích byla dostatečná.

Vztahy mezi vyučujícími a žáky byly pozitivní. Přes omezené možnosti komunikace při organizaci práce v ročníkových odděleních měli žáci možnost vyjadřovat svoje názory a nápady. Cílevědomé rozvíjení komunikativních dovedností bylo zaznamenáno při výuce českého jazyka a při skupinové práci v praktických činnostech. Ve všech sledovaných předmětech pracovali žáci s chutí, zvláště při matematice a praktických činnostech.

Motivace a hodnocení, interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkové hodnocení kvality vzdělávání v hospitovaných hodinách českého jazyka, matematiky a praktických činností mělo velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce práce pro letošní školní rok zahrnuje především prohlubování poznávacích a hodnotových cílů zvoleného vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Dále potom pokračovat ve snaze vybudovat ze školy kulturní středisko obce. V materiálně technické oblasti podle finančních možností doplnit vybavení školy dalšími počítači, doplnit videotéku, vybudovat sportovní areál v okolí školy. Pro příští školní rok plánuje ředitel školy zřízení jednoho oddělení školní družiny.

Plánování vychází z celoročního plánu práce, který postihuje jednotlivé oblasti činnosti školy (výchovně- vzdělávací, mimoškolní, materiální, kontrolní atd.). Z tohoto dokumentu vycházejí týdenní plány s aktuálními úkoly. V příloze je vypracován plán exkurzí, besed a výletů a plán ozdravných opatření. V časově tematických plánech učiva matematiky druhého ročníku byly zjištěny výše uvedené nedostatky. Vzdělávací nabídku doplňují dva zájmové útvary. Škola nevykazuje žáky se specifickými poruchami učení.

Koncepce školy je zpracována písemně, vychází z úrovně prostředí školy. Rozsah a kvalita plánování odpovídá podmínkám neúplné školy má průměrnou úroveň.

Organizování

Škola je organizována jako dvoutřídní, navštěvuje ji 28 žáků prvního až čtvrtého ročníku. Na pedagogické radě konané dne 31. srpna 1999 stanovil ředitel školy povinnosti a úkoly obou pracovníků. Organizace vyučování odpovídá závazným právním předpisům. Rozvrh hodin respektuje psychohygienické potřeby žáků. Školní řád splňuje požadavky vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 sb., o základní škole, má příkazový charakter. Zápisy v třídních knihách nedokumentují vždy dostatečně plnění učebních osnov. Po ukončení čtvrtého ročníku navštěvují žáci pět okolních úplných škol. Spolupráce s jejich metodickými orgány je značně problematická. V pravidelném kontaktu je ředitel s určenou spádovou úplnou školou.

V malém pracovním kolektivu předávání informací uvnitř školy je pružné a dostačující. Rodiče získávají operativně informace o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek a notýsků. Minimálně čtyřikrát ročně jsou zváni na schůzky s třídními učiteli. Podle potřeby mohou po předběžné domluvě navštívit školu kdykoliv. Nabídka přímé návštěvy vyučování je využívána v omezené míře. Téměř pravidelně jsou zveřejňovány zprávy o životě školy v Obecním zpravodaji. Pro rodičovskou a ostatní veřejnost pořádá škola besídky, divadelní představení a výstavy.

Výroční zpráva o činnosti školy v minulém školním roce podává dostatek informací, její obsah je v souladu s § 17e odstavcem 2 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. V dílčích ukazatelích uvádí sebehodnocení práce školy.

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy, jeho úroveň je velmi dobrá.

Vedení a motivování pracovníků

Ve vedení školy uplatňuje ředitel kooperativní styl řízení, každý člen tříčlenného pracovního kolektivu (jeden provozní zaměstnanec) má možnost vyjádřit se k řešeným problémům. Pro realizaci iniciativních nápadů je poskytován dostatečný prostor. Atmosféra školního prostředí vychází ze vzájemného respektování učitelů a žáků.

Dvakrát ročně uplatňuje ředitel školy při hodnocení práce pracovníků známá kritéria. Prioritní hledisko spočívá v kvalitě a rozsahu mimoškolní práce se žáky.

Těžištěm dalšího vzdělávání učitelů vzhledem k omezeným personálním možnostem školy (zastupování při účasti na semináři, popř. kurzu), je jejich sebevzdělávání. V letošním školním roce získali vyučující nové poznatky prostřednictvím semináře anglického jazyka, drogové

problematiky a vývojových poruch učení. Učitelská knihovna není inovována, publikace moderní pedagogické literatury jsou v ní zastoupeny v omezené míře.

Vedení a motivování pracovníků má celkově průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Rozsah kontrolní činnosti je zpracován měsíčně v celoročním plánu práce školy včetně provozního úseku. Některé kontroly nejsou přesně časově určeny. Obsah časově tematických plánů učiva nebyl kontrolován důsledně. Od začátku školního roku uskutečnil ředitel školy čtyři kontrolní hospitace, ze kterých jsou vedeny písemné záznamy podepsované učitelkou. Průběžně věnuje pozornost kontrole formální stránky třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů. Sleduje úroveň písemných žákovských prací, četnost domácích úkolů a klasifikace v jednotlivých předmětech. Pro posuzování vědomostí žáků jsou pravidelně zadávány pololetní a závěrečné prověrky s následnou analýzou zjištěných nedostatků. Od druhého ročníku jsou zjišťovány čtenářské dovednosti žáků. Sledování dalších výsledků žáků čtvrtých ročníků v úplných školách není systematické.

Kontrolní mechanismy vykazují v některých dílčích ukazatelích slabá místa.

Hodnocení kvality řízení

Celkové hodnocení kvality řízení je průměrné.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola nemá právní subjektivitu, hospodaří jako rozpočtová organizace zřizovatele. Přehled o využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu je součástí výroční zprávy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Koncepce rozvoje školy.
- Celoroční plán práce s přílohami, týdenní plány, časově tematické plány učiva.
- Rozvrh hodin a dozorů, školní řád.
- Zápisy z pedagogických rad.
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy.
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy ve školním roce 1998/1999.
- Hospitační záznamy ředitele školy, závěry z zadávaných prověrek.
- Vzorky sešitů, žákovských knížek a notýsků.

ZÁVĚR

Podmínky pro práci školy lze celkově hodnotit jako velmi dobré.

Průběh vzdělávání byl celkově hodnocen jako velmi dobrý.

Řízení školy je celkově průměrné.

V práci školy celkově jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Doporučení řediteli školy:

- provádět důslednou kontrolu plnění učebních osnov,
- ve školním řádu zohlednit články z Úmluvy práv dítěte, které se týkají školní problematiky,
- rozšířit podle finančních možností vybavení školy dalšími počítači a využívat je při výuce,
- učitelskou knihovnu doplnit o publikace moderní pedagogiky,
- systematicky sledovat výsledky výuky žáků čtvrtého ročníku po odchodu do úplných škol.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marie Voláková

M. Voláková v.r.

V Kralupech nad Vlt. dne 17. února 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 21. únor 2000

Razítko

Mgr. Viktor Vondra

Vondra v.r.

Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Dobrý	<i>Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Ještě vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	6. březen 2000	033 025/00-2712
Zřizovatel	6. březen 2000	033 026/00-2712
Rada školy není zřízena		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly podány